

Reactie SRA op op Internetconsultatie Vereenvoudiging winstbelastingen

Utrecht, 27 juli 2026

Allereerst willen we onze waardering uitdrukken voor het werk dat in Den Haag – door de ministeries en het parlement – wordt verricht. Met onze praktijkervaring in het mkb draagt SRA graag bij aan de vereenvoudiging van regelgeving. Graag willen we hierbij onze input op de enquête ook delen met de Vaste commissie voor Financiën.

Het ministerie van Financiën is een project gestart over de vereenvoudiging van winstbelastingen. Dit project richt zich op winst uit onderneming in box 1 (inkomstenbelasting), vennootschapsbelasting, dividendbelasting en bronbelasting. De internetconsultatie is de eerste stap van dit project. Ondernemers, bedrijven, adviseurs, brancheorganisaties en andere belanghebbenden zijn uitgenodigd om ervaringen te delen over fiscale regels en procedures die in de praktijk leiden tot complexiteit of administratieve lasten.

De [internetconsultatie bestaat uit een enquête](#) waarmee voorbeelden en ervaringen worden verzameld over onderdelen van de wet- en regelgeving die in de praktijk lastig te begrijpen zijn of tot veel administratieve lasten leiden. De inbreng zal worden meegenomen in het onderzoek naar de gesignaleerde knelpunten en de vervolggespreken hierover met bedrijven en organisaties. Deze gesprekken worden voorzien op 23 september 2026 (bron: internetconsultatie.nl).

SRA herkent het brede draagvlak, maar zeker ook de noodzaak voor vereenvoudiging van fiscale wetgeving, en heeft dan ook gereageerd op de Internetconsultatie Vereenvoudiging winstbelastingen. We benadrukken dat we antwoord hebben gegeven op concrete vragen en stellingen uit de enquête en casuïstische voorbeelden hebben geschetst in die context. Een bredere visie op mogelijke vereenvoudigingen in de in de consultatie getoetste winstbelastingen hadden we graag gegeven, maar valt buiten de mogelijkheden.

De enquête over de vereenvoudiging van winstbelastingen bestaat uit twee delen. SRA heeft het tweede deel ingevuld (vragen voor belastingadviseurs, accountants, intermediairs en brancheorganisaties).

Voor welk type klant of achterban bent u met name actief?

Antwoord:

mkb

Met welke belastingen werkt u in de praktijk?

Antwoord:

Alle belastingen, te weten:

- Winst uit onderneming in box 1 van de inkomstenbelasting
- Vennootschapsbelasting
- Dividendbelasting
- Bronbelasting op renten, royalty's en dividenden

Bij welke regelingen/processen ervaart u/ervaren uw cliënten de meeste complexiteit?

Antwoord:

Bij deze vraag is slechts één antwoord mogelijk, terwijl SRA graag vier voorbeelden van complexe regelingen/processen wil aandragen. Daarom hebben we deze vier voorbeelden in de toelichting gegeven.

- Liquidatieverliesregeling.
Toelichting: de regeling bevat twee artikelen (13d en 13e Wet Vpb) en deze beslaan zes pagina's van de belastingwettenbundel, voornamelijk bestaande uit anti-misbruikbepalingen. Dit illustreert onzes inziens voldoende de complexiteit van de regeling.
- Antimisbruikbepalingen.
Toelichting: antimisbruikbepalingen maken wetgeving complex. We noemen – zonder uitputtend te zijn – als eerste de (on)zakelijkheidsvermoedens binnen de (reorganisatie) faciliteiten. De praktijkervaring is dat de Belastingdienst de toets onjuist uitvoert. De antimisbruiktoets bij reorganisaties in de Wet IB 2001 en de Wet Vpb 1969 is gebaseerd op art. 15 van de Fusierichtlijn (Richtlijn 2009/133/EG). Voorheen gold dat ook voor de antimisbruiktoets in de Wet BRV (voor de splitsingsvrijstelling tot 1 juli 2025); vanaf die datum geldt een gewijzigde nationale invulling. De toets die plaats dient te vinden, is of de reorganisatie in overwegende (lees: doorslaggevende) mate gericht is op het ontgaan

of (oneigenlijk) uitstellen van belastingheffing. De bewijslast daartoe rust in eerste aanleg op de inspecteur. Ontbreken zakelijke overwegingen, zoals herstructurering of rationalisering, dan keert de bewijslast om en mag de belastingplichtige aannemelijk maken dat de herstructurering niet in overwegende mate is gericht op het ontgaan of (oneigenlijk) uitstellen van belastingheffing. Recent nog is door de Hoge Raad geoordeeld dat het huidige tweede bewijsvermoeden – dat in werking treedt indien aandelen in de splitsende of verkrijgende vennootschap binnen drie jaar na splitsing vervreemd worden buiten de groep van verbonden personen – niet verbindend is wegens strijd met Europees Recht (zie HR 27-02-2026, ECLI:NL:HR:2026:298, BNB 2026/62). Aangekondigd is dat deze met het Belastingplan 2027 geschrapt wordt – maar kan nu ook niet meer rechtsgeldig worden ingeroepen door de Belastingdienst.

De praktijkervaring is ook dat de Belastingdienst de toets te restrictief uitlegt. Het vraagt van de Belastingdienst affiniteit met het bedrijfsleven om zakelijke motieven in de ogen van de ondernemer voldoende te kunnen duiden en een onbevooroordeelde houding jegens adviseurs ten aanzien van het uit zijn op louter fiscaal voordeel.

Bedacht moet worden dat vele faciliteiten voortkomen uit EU-richtlijnen en bedoeld zijn om fiscale belemmeringen bij reorganisaties en overdrachten weg te nemen. Alleen in gevallen van misbruik en ontwiking moeten de faciliteiten onthouden worden. Daarbij geldt dat een fiscaal voordeel, of ten minste een liquiditeitsvoordeel, inherent is aan een dergelijke fiscale faciliteit. Desondanks wordt het oogmerk om een fiscaal voordeel te behalen vaak tegengeworpen bij het zoeken naar zekerheid vooraf. Het onthouden van de faciliteit op die gronden komt niet sympathiek over richting ondernemend Nederland en leidt tot onzekerheid op voorhand bij de SRA-kantoren in de praktijk en bij ondernemers.

- **Renteaftrekbepkeringen.**

Toelichting: de renteaftrekbepkeringen staan over ten minste vijf ‘hoofdartikelen’ verspreid in de Wet Vpb en zijn overwegend ingegeven om uitholling van de Nederlandse belastinggrondslag door misbruik tegen te gaan. Ook hier zien we in de wetgeving dat de artikelen vele uitzonderingen kennen, waardoor het lange en lastig te doorgronden wetsartikelen zijn. Wij adviseren om wetsartikelen meer te baseren op de hoofdregel en eventueel onrechtmatige constructies meer te bestrijden met *fraus legis*. Robuuste wetgeving kan bijdragen aan het behoud van de belastinggrondslag.

- **Formele aspecten (procedures/beschikkingen/informatievoorzieningen).**

Toelichting: SRA krijgt vanuit de kantoren regelmatig signalen dat beschikkingen en zekerheid vooraf in gevraagde gevallen niet worden gegeven als de inspecteur vindt dat de wet duidelijk genoeg is. Het honoreren van verzoeken tot zekerheid vooraf zou naar de mening van SRA voorop moeten staan; adviseurs en ondernemers tonen transparantie en zoeken de samenwerking op met de Belastingdienst. SRA geeft mee dit als een signaal op te vatten dat de wet kennelijk onvoldoende duidelijk is. SRA doet de suggestie om deze signalen vanuit de Belastingdienst te bundelen en te delen met de wetgever in plaats van het weigeren van de beschikkingen om zekerheid af te geven. Vereenvoudiging van wetgeving en eenheid in uitvoering moeten leiden tot minder onzekerheid, waardoor de noodzaak tot vooroverleg afneemt.

Indien er overige regelingen/processen zijn waarbij u/uw cliënten veel complexiteit ervaren, kunt u deze hier toelichten.

Antwoord:

We hebben ervoor gekozen om binnen de context van de vragen en stellingen onze reactie te geven. Zie daarvoor ook ons antwoord op de vorige vraag.

Kunt u toelichten waar deze complexiteit volgens u uit bestaat (juridisch, interpretatie, toepassing, administratief)?

Antwoord:

Uit de toelichting hiervoor blijkt dat wetgeving juridisch complex is vormgegeven. Vele uitzonderingen op uitzonderingen moeten misbruik tegengaan. Wetteksten zijn voor adviseurs, laat staan belastingplichtigen, lastig te doorgronden. Doel en strekking, wetsgeschiedenis, jurisprudentie en tegenwoordig ook de kennisgroepstandpunten dienen allemaal in de beoordeling te worden betrokken.

SRA herkent dat de complexiteit niet alleen wordt ervaren door adviseurs en het bedrijfsleven, maar ook in de uitvoering bij de Belastingdienst. De gevolgen om een adviseur te volgen in diens standpunt kunnen onoverzichtelijk zijn en inspecteurs voelen bij tijd en wijle – zo maken wij in de praktijk mee – weinig vrijheid om mee te denken. SRA erkent dat er een spanningsveld is tussen rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Eenheid van beleid is een groot goed. Tegelijkertijd zou dit niet boven maatwerk mogen gaan in specifieke en afwijkende gevallen.

Belangrijk om te vermelden vindt SRA ook dat de Belastingdienst verzoeken en standpunten in de regel per middel (heffingswet) beoordeelt. SRA-kantoren ervaren daarin de volgende complexiteit:

- Verzoeken en standpunten moeten per middel separaat worden ingediend;
- Verzoeken en standpunten worden per middel beoordeeld en kunnen daardoor leiden tot uiteenlopende visies vanuit de Belastingdienst;
- Er gelden verschillende (aanvraag)procedures, zowel in tijd als werkwijze. We noemen als voorbeelden dat verzoeken voorafgaand aan een voorgenomen transactie, via een kruisje in de aangifte, uiterlijk bij indienen van de aangifte dan wel uiterlijk totdat de aanslag definitief vaststaat, moeten of kunnen worden ingediend.

Welk(e) onderde(e)l(en) in het aangifte- of bezwaarproces vindt u het meest tijdrovend of foutgevoelig?

Antwoord:

- De postbezorging en inzage in de status van het bezwaar.
- Doorlooptijd van verzoeken en vooroverleg. De Belastingdienst hanteert een uitvoerige schriftelijke behandeling, die vaak wordt veroorzaakt door meerdere rondes van (nadere) vragen. SRA zou graag een manier vinden om die processen te vereenvoudigen en te verkorten. Ten slotte hecht SRA eraan te benoemen dat reactietermijnen in de beantwoording van (nadere) vragen wel aan gemachtigden en belastingplichtigen worden gesteld, maar inspecteurs hiervoor geen termijnen gesteld krijgen. Doorlooptijden kunnen volgens SRA worden bespoedigd indien over en weer goede afspraken worden gemaakt over reactietermijnen en meer mogelijkheid wordt geboden tot fysiek overleg om informatie en elkaars standpunten uit te wisselen.

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen over de winstbelasting?

Het is voor mij altijd duidelijk waarom gevraagde informatie in relatie tot winstbelastingen moet worden aangeleverd.

Antwoord: 2, oneens.

Toelichting: vanuit vragen gesteld in de aangifte is de aanlevering van gevraagde informatie duidelijk. In geval van boekenonderzoeken of vragenbrieven van de kant van de Belastingdienst niet; de ervaring bij SRA-kantoren is dat er veel 'overvraagd' wordt, zonder dat de Belastingdienst daarvoor een reden of onderbouwing geeft.

De gevraagde informatie in relatie tot winstbelastingen is altijd binnen mijn organisatie beschikbaar.

Antwoord: 4, eens.

Toelichting: aangiften worden duidelijk stellig en zonder voorbehoud ingediend. Adviseurs baseren zich daarbij overigens op door de klant verstrekte gegevens en geschetst feitencomplex.

De hoeveelheid gevraagde informatie in relatie tot winstbelastingen staat in verhouding tot het doel ervan.

Antwoord: 1, zeer oneens.

Toelichting: SRA-kantoren ervaren in de praktijk in toenemende mate dat er overvraagd wordt naar aanleiding van de aangifte, niet conform de formeelrechtelijke bepalingen in de AWR en in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur ('fair play' en 'level playing field').

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen over de winstbelasting?

Er zijn te veel fiscale regels en/of voorwaarden.

Antwoord: 5, zeer mee eens.

Toelichting: durf achter de beoogde regeling te blijven staan. Uitzonderingen op de hoofdregel zijn soms te generiek of juist te specifiek. Daardoor missen regelingen toepassing, zijn lastig uitvoerbaar en/of te duiden en kunnen leiden tot interpretatieverschillen. Er is een spanningsveld tussen doel en strekking van de regeling en rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. SRA roept op fraus legis toe te passen in evidente misbruiksituaties. Als voorbeeld noemen we de vervallen voorstellen rondom de aanpassing van de generieke renteaftrekbepierking die het oneigenlijk 'opknippen' van activiteiten naar meerdere vennootschappen moest voorkomen. Deze maatregel zou het mkb onevenredig hard raken, terwijl een zeer beperkte groep grote (buitenlandse) ondernemingen gebruikmaakt van deze mogelijkheid. We verwijzen naar onze toelichtende opmerkingen bij complexiteit hiervoor.

Er zijn te veel uitzonderingen op fiscale regels.

Antwoord: 4, mee eens.

Toelichting: we verwijzen naar onze toelichting hiervoor.

Het is niet duidelijk genoeg wat fiscale begrippen betekenen.

Antwoord: 3, neutraal.

Toelichting: het advies van SRA luidt OM dezelfde (definitie van) begrippen te hanteren binnen en tussen heffingswetten. We noemen enkele voorbeelden (zonder uitputtend te willen zijn):

- Het begrip 'belang' en 'verbondenheid'. De definitie ervan verschilt binnen en tussen heffingswetten. Dit maakt het complex.
- Het 'woon-werkverkeer' wordt verschillend uitgelegd voor de btw, de LH in zijn algemeenheid en daarbinnen voor de voorgestelde pseudo-eindheffing in het bijzonder.

Het is niet duidelijk genoeg wat mijn fiscale verplichtingen en rechten zijn.

Antwoord: 3, neutraal.

Toelichting: rondom het aangifteproces is de duidelijkheid er in zijn algemeenheid wel.

Onduidelijkheid signaleert SRA met name op twee onderdelen:

- Zoals hiervoor al is toegelicht: er gelden verschillende (aanvraag)procedures voor faciliteiten, zowel in tijd als werkwijze. We noemen als voorbeeld dat verzoeken voorafgaand aan een voorgenomen transactie, via een kruisje in de aangifte, uiterlijk bij indienen van de aangifte dan wel uiterlijk totdat de aanslag definitief vaststaat, moeten of kunnen worden ingediend.
- Bij formeelrechtelijke rechten en verplichtingen vanuit bijvoorbeeld vragenbrieven of boekenonderzoeken. De Belastingdienst houdt zich niet altijd aan de eigen leidraad en/of rekt (de uitleg van) informatieverplichtingen op, waardoor in de praktijk een doorlopende toets nodig is om de rechten van belastingplichtigen te (helpen) borgen. De adviseur heeft daarin een belangrijke zorgplicht. Dit komt de samenwerking met de Belastingdienst niet ten goede.

Er zijn te veel fiscale regelingen van toepassing op dezelfde situatie.

Antwoord: 4, oneens.

Toelichting: SRA ziet in de praktijk juist te veel fiscale regelingen. Eerder heeft SRA het ministerie meegegeven dat bepaalde regelingen in de context van vereenvoudiging van het belastingstelsel en gepaard gaande met een beleidsvisie op mkb-ondernemerschap geschrapt kunnen worden om de vrijgekomen gelden dan te laten toevloeien aan het mkb.

Wat zou u bij een eventuele aanpassing/hervorming van de winstbelasting belangrijker vinden: (i) vereenvoudiging of (ii) minder belasting betalen?

Antwoord:

Vereenvoudiging, maar belastingdruk speelt ook een beetje mee.

Toelichting: SRA vindt belastingdruk en vereenvoudiging geen uitwisselbare grootheden. SRA meent wel dat robuuste en stabiele belastingwetgeving voor meer draagvlak zorgt. In dat geval zullen belastingplichtigen minder bezwaar hebben tegen een daar eventueel mee gepaard gaande belastingverhoging. Vereenvoudiging op macroniveau en een stabiele, bredere grondslag kan ertoe leiden dat belastingen zelfs omlaag kunnen. Dat dat voor individuele gevallen of een beperkte groep van gevallen anders kan worden ervaren, staat buiten kijf. We verwijzen mede naar het antwoord op de volgende vraag.

Heeft u concrete suggesties of oplossingsrichtingen voor vereenvoudiging van winstbelastingen, en kunt u dit nader toelichten aan de hand van een voorbeeld?

Antwoord:

SRA herkent de worsteling tussen duurzame belastingopbrengsten en een brede belasting-grondslag vanuit een robuust belastingstelsel enerzijds en instrumentalisme anderzijds. SRA ziet kansen om met vereenvoudiging een robuust belastingstelsel en daarmee een stabiele grondslag te creëren door fiscaliteit in mindere mate als middel voor instrumentalisme in te zetten. Fiscale regelingen gelden soms als tegemoetkoming voor zeer specifieke en beperkte doelgroepen. Dit geeft aanleiding tot 'scheve gezichten', oprekking van definities en doelgroep en misbruik. Eenmaal verworven rechten laten zich bovendien moeilijk schrappen, zowel vanuit de belanghebbenden als het politieke landschap. We geven de suggestie mee om specifieke fiscale regelingen te vervangen door subsidies. Die lenen zich beter voor maatwerk en het is algemeen geaccepteerd dat deze een plafond en/of geldigheidsduur kennen. De administratieve lasten voor aanvragen en toetsing beperken zich tot de groep die meent aanspraak te kunnen maken op deze subsidie. Als generiek voorbeeld noemen we de Toeslagen en meer specifiek ten aanzien van de winstbelastingen specifieke onderdelen van de ondernemersaftrek, zoals de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid.

Zijn er overige signalen uit uw praktijk of van cliënten waarnaar niet is gevraagd, maar die u wel graag zou delen? U helpt ons hierbij door dit aan de hand van een concreet voorbeeld toe te lichten.

Antwoord:

SRA benoemt de volgende.

- Beloon ondernemerschap op de juiste manier met duidelijke, stabiele en robuuste regelgeving.
 - Het heroverwegen van kleine ondernemersfaciliteiten past hierbij. De discussie over schijnzelfstandigheid en flexibele arbeidsrelaties moet gevoerd worden vanuit ondernemerschap en arbeidsrechtelijk perspectief, niet vanuit fiscale faciliteiten.
 - Beleggen via de bv is geen ondernemen en toch blijkt uit onderzoek dat het 'tariefopstapje' in de Vpb juist hiervoor wordt benut en het mkb effectief nauwelijks voordeel ervaart vanuit het tariefopstapje. Het CPB beoordeelt het tariefopstapje als beperkt doeltreffend en niet doelmatig.
 - De Herinvesteringsreserve wordt als 'slecht uitvoerbaar' door de Belastingdienst beoordeeld, zo blijkt uit meerdere ambtelijke rapporten. Dit roept de vraag op of je behoud van liquiditeit om investeringen te stimuleren, wilt faciliteren. Is dit het geval, dan zou de regeling gehandhaafd moeten worden.
- SRA-kantoren ervaren een grote behoefte aan fiscaal laagdrempelige toegang tot werknemersparticipatieregelingen om in de krappe arbeidsmarkt werknemers te kunnen binden en belonen. SRA verwijst naar zijn reacties op de internetconsultaties over de [lucratiefbelangregeling](#) en [startups en scale-ups](#). Deze voorstellen worden gepresenteerd als een vereenvoudiging en als faciliteiten, maar alle goede bedoelingen ten spijt, lijkt de vormgeving van de voorgestelde regelingen en het gebrek aan samenhang ertussen tot een grotere mate van complexiteit te leiden. Zowel in de uitvoering ervan door de Belastingdienst als voor de praktijk, met daarmee gepaard gaande onzekerheid voor werkgevers en werknemers, waardoor een afbreukrisico bestaat aan de aantrekkelijkheid en toepasbaarheid van de regelingen. Tevens wordt de regeling voor startups en scale-ups gefinancierd met gelden uit het reguliere mkb. SRA vindt dat niet proportioneel en gerechtvaardigd.
- SRA leest altijd met grote interesse de Knelpuntenanalyses die de NOB aanbiedt en spreekt de hoop uit dat die ter harte worden genomen en worden vertaald naar eenvoudiger, robuustere en stabiele belastingwetgeving.
- Vereenvoudiging kan gevonden worden in – kort gezegd – minder verschillen tussen de commerciële en fiscale winstbepaling. Als voorbeeld noemen we de verschillende afschrijvingstermijnen voor goodwill. Het betreffen in de regel zogenaamde tijdelijke verschillen waarbij afwijkende fiscale regelgeving veelal is ingegeven door een budgettair belang. SRA adviseert te stroomlijnen waar het kan.
- Stroomlijnen van verliesverrekening binnen de IB en tussen de IB en Vpb. Dit dient ook de rechtsvormneutraliteit.
- Denk bij afschaffing van faciliteiten aan een goede overgangsregeling in de vorm van afbouw of compartimentering.

Dank voor uw aandacht

Mocht u nog vragen hebben over bovenstaande, dan kunt u te allen tijde contact met SRA opnemen:

- Judith van Teeffelen, belangenbehartiger SRA (06 227 937 64, jyteeffelen@sra.nl) of
- Sebastian van Wijk, bestuurslid SRA (06 207 951 42, svanwijk@schipperaccountants.nl)

Mede namens de commissie Fiscaal van SRA,

Mr. S.A.J. van Wijk RB
Bestuurslid SRA

Over SRA

SRA is de grootste vereniging van accountantskantoren, werkzaam voor het mkb. Sinds 1989 vormen wij een landelijk netwerk van 386 zelfstandige accountantsorganisaties, dat ongeveer 1.060 vestigingen, 3.900 accountants (AA's en RA's), 1.800 fiscalisten (NOB en RB) en in totaal 22.500 professionals met elkaar verbindt.

De professionals van de SRA-kantoren spreken de taal van mkb-ondernemers en begrijpen hun uitdagingen, omdat zij zelf ondernemers zijn. Samen bedienen zij 65% van de mkb-ondernemingen en 45% van de controleplichtige organisaties.